

1

Sopu-työ

Loisto settlementti ry (ent. Kalliolan Nuoret)

Pyöreän pöydän keskustelu

Johanna Aapakallio

Loisto
SETLEMENTTI

10/16/2026

Sopu-työ ja Bahar-hanke

- SOPU-työ: aloittanut 2012, pysyvä rahoitus 2018 (STEAA)
- : ennaltaehkäisy, asiakas ja kriisityö
- :koulutus ja konsultointi

- BAHAR-hanke: Arvokas rahoitus 6/2018-12/2020 (STEAA)
- : kunniaan liittyvän väkivallan takia perheestään ja yhteisöstään irrottautuville tukea ja rinnalla kulkemista

Asiakkaat/ Sopu-työ

- Nuoret, nuoret aikuiset, pariskunnat, LGBTIQ* -ryhmään kuuluvat
- 2016: 21 autettua asiakasta, 80 tapaamiskertaa
- 2017: 41 autettua asiakasta, 180 tapaamiskertaa
- 2018 kesäkuu: 52 autettua asiakasta, 210 tapaamiskertaa
- Tällä hetkellä 2 tapausta
- - alaikäinen suomen kansalainen, joka "halusi itse jäädä toiseen maahan"
- - alaikäinen oleskeluluvan haltija vietiin ulkomaille
- Aikaisemmin: kesäloman jälkeen ei palannut, meni naimisiin ja ilmestyi muutaman vuoden päästä lapsen kanssa jne.

Kunnia

- Toisilta (yhteisöltä) saatu arvonanto: sosiaalinen status ja symbolinen pääoma
- Kunnia-ajattelua esiintyy erityisesti yhteyksissä, jossa perhe ja perheeseen kuuluminen on tärkeää -> patriarkaalinen yhteiskunta ja kollektivistinen kulttuuri
- Kunnia-ajattelussa naisilla ja miehillä on erilaiset roolit:
- - Naisten ja tyttöjen ajatellaan tarvitsevan suojelua.
- - Poikien ja miesten velvollisuus on puolestaan huolehtia tästä suojelusta.
- Erityisesti naisilta vaaditaan siveellisyyttä ja seksuaalimoraalin noudattamista.
- Heteronormatiivinen ajattelu, jossa ei ole tilaa LGBTIQ* -henkilöille

Kunnia liittyvä väkivalta

Kunniaan liittyvä väkivalta

- **Rajoittaminen:** ei saa harrastaa, ei saa tavata ystäviä, puhelin tarkistetaan, ei saa pukeutua niin kuin haluaa, saattaja (esim. veli) mukana koulumatkalla
- **Uhkaileminen:** uhkaillaan kotimaahan lähettämällä, pelotellaan raiskatuksi joutumisella, pelotellaan hylkäämisellä, uhkaillaan vanhemmuuden kieltämisellä, uhkaillaan imetetyn maidon kiroamisella, tunteisiin vetoaminen
- **Kaltoinkohtelu:** vanhempien lisäksi/ kanssa veljet rajoittavat ja puuttuvat elämään, muut sukulaiset tai anoppi puuttuu elämään, perusoikeuksista ja ihmisoikeuksista vaille jättäminen
- **Väkivalta:** henkinen, taloudellinen, fyysinen väkivalta, pakkoavioliitto, naisten ympärileikkaus
- **Murha:** kunnian säilyttämisen, puhdistamisen tai palauttamisen nimessä tehty murha. Yleensä julkinen.

Riskiryhmä

- Suomessa syntyneet tai lapsena Suomeen muuttaneet nuoret
- Murrosikää lähestyvät nuoret
- LGBTIQ*-ryhmään kuuluvat tai joita luullaan kuuluvan
- Vanhempien tai yhteisön mielestä "liian suomalaistuneet" nuoret
- Tupakointi, alkoholin käyttö, päihteet ja rötöstely
- Perheen muiden lasten esimerkki
- Perheet, joiden vanhemmat eivät ole päässeet eroon sukulaisten, klaanin tai yhteisön painostuksesta (isovanhempien ja kotimaassa olevien merkitys)

Ojentautumismatkat

- Vanhempien kotimaahan lähettäminen
- Lomamatka, joka muuttuu pysyväksi oleskeluksi kohdemaassa
- Lomamatka, jonka aikana nuori "kohtaa jonkun ja rakastuu ja haluaa mennä naimisiin"
- Pakkoavioliitto
- Ympärileikkaus
- Ihmiskauppa
- Isovanhempien luokse jättäminen, jotta "voisi hoitaa heitä"
- Koulu ja/tai uskonnollinen koulu

Ehdotuksia

- Yhteistyö Suomen lähetystöjen kanssa ulkomailla
- Oleskelulupa ja kansalaisuus eri asemassa
- Kouluihin tiedote kesän lähestyessä-> kaikille oppilaille
- Koulujen henkilökunnan pitäisi olla hereillä ja keskustella nuoren /lapsen kanssa tulevasta kesästä ja suunnitelmista
- Syksyllä katsoa läpi ketkä oppilaista ei enää tule kouluun
- Turva: passin valokopio, yhteystiedot, kontakti ystävään tai viranomaiseen
- Keinoja siihen jos lapsi ei halua matkustaa vanhempien kanssa kotimaahan, matkan estäminen, riittäisi jos kertoo sosiaalityöntekijälle ym.
- Koulutusta ja yhteistyötä: poliisi, sos.työ, koulut

Kiitos!

➤ www.soputila.fi

Johanna.aapakallio@loistosetlementti.fi

Loisto
SETLEMENTTI